

Zagrożenia mogą powstawać w czasie produkcji, przechowywania, transportu, wykorzystania i składowania substancji toksycznych.

ZACHOWANIE PODCZAS WYPADKÓW I AWARII TECHNICZNYCH Z UDZIAŁEM SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH

- ✓ jeżeli usłyszysz dźwięk syreny alarmowej, włącz radio lub telewizor na lokalną stację, wysłuchaj komunikatu o powstałym zagrożeniu i dokładnie wykonuj polecenia. Komunikaty o skażeniach mogą być również ogłaszane przez megafony. W miarę możliwości schroń się w budynku
  - ✓ nie jedz i nie pij płynów, które mogą być skażone; celów spożywczych używaj wyłącznie wody przegotowanej; nie podawaj skażonej paszy ani płynów zwierzętom hodowlanym
jeżeli schroniłeś się w budynku
  - ✓ zamknij okna i drzwi, poinformuj o zagrożeniu przebywające z tobą osoby
  - ✓ w miarę możliwości uszczelnij okna, drzwi i otwory wentylacyjne taśmą lub zmoczonymi wodą ręcznikami, szmatami, prześcieradłami itp.
  - ✓ wyłącz urządzenia elektryczne i gazowe z otwartym ogniem
  - ✓ oddychaj przez filtr zrobiony z tkaniny lub innego miękkiego materiału (chusteczka, szalik, część odzieży, bandaż, wata) zmoczonego w wodzie lub w wodnym roztworze sody oczyszczonej, chroń skórę przed zetknięciem się z niebezpieczną substancją
  - ✓ wpuść do budynku zagrożonych przechodniów; jeśli znajdowali się w strefie skażenia, ich odzież powinna pozostać na zewnątrz
  - ✓ umyj się dużą ilością czystej wody z mydłem (nie wycieraj)
jeśli jesteś na otwartej przestrzeni
  - ✓ w miarę możliwości chroń drogi oddechowe, staraj się oddychać przez część ubrania (chusteczkę, szalik itp.)
  - ✓ unikaj kontaktu z rozlanymi substancjami chemicznymi, gazami, oparami; oddal się od miejsca wycieku niebezpiecznych substancji w kierunku prostopadłym do przemieszczających się dymów i oparów
  - ✓ szukaj najbliższego budynku w którym będziesz mógł się schronić; wchodząc do pomieszczenia skażone ubranie zostaw na zewnątrz
jeżeli jesteś w samochodzie
  - ✓ zamknij okna i wyłącz wentylację
  - ✓ w miarę możliwości chroń drogi oddechowe, staraj się oddychać przez część ubrania (chusteczkę, szalik itp.)
  - ✓ odjedź z miejsca skażenia
  - ✓ jeżeli jesteś świadkiem wypadku z udziałem niebezpiecznych substancji, dzwoń natychmiast na numer alarmowy 112, w miarę możliwości podając oznaczenie cyfrowe z tablicy na pojeździe
- Pojazdy przewożące substancje niebezpieczne są oznakowane pomarańczowymi prostokątnymi tablicami z czarnymi cyframi określającymi rodzaj niebezpiecznej substancji. Przykładowe oznakowanie pojazdu przewożącego substancje niebezpieczne:

UDZIEL PIERWSZEJ POMOCY OSOBIE POSZKODOWANEJ

- ✓ w miarę możliwości wynieś poszkodowanego z rejonu skażenia
- ✓ zdejmij skażoną odzież, jeśli to możliwe ciało zmyj dużą ilością czystej wody (nie wycieraj), oczy opłucz bieżącą wodą
- ✓ w miarę możliwości zapewnij poszkodowanemu dopływ świeżego powietrza
- ✓ w przypadku braku oddechu - zastosuj sztuczne oddychanie, a w przypadku zatrucia pokarmowego - wywołaj wymioty (tylko u przytomnych)
- ✓ zapewnij ochronę przed oziębieniem lub przegrzaniem; zapewnij poszkodowanemu pozycję siedzącą lub leżącą
- ✓ nieprzytomnemu nie podawaj płynów ani pokarmów
- ✓ wezwij pomoc

CO ROBIĆ PO ZDARZENIU

- ✓ jeżeli byłeś ewakuowany, nie wracaj do domu zanim władze lokalne stwierdzą, że jesteś bezpieczny
- ✓ odkażanie przeprowadzaj zgodnie z zaleceniami władz lokalnych
- ✓ przed ponownym zamieszkaniem otwórz wszystkie okna, włącz wentylatory i gruntownie przewietrz pomieszczenia - nie zapomnij odsłonić otworów wentylacyjnych
- ✓ umyj się i zmień ubranie
- ✓ skażone ubranie, maski, środki ochrony indywidualnej szczelnie odizoluj, zakop lub przekaz służbom likwidacji skażeń
- ✓ obserwuj nietypowe objawy zdrowotne, które mogą być spowodowane oddziaływaniem niebezpiecznych substancji

TELEFONY ALARMOWE W RAZIE NIEBEZPIECZEŃSTWA

- ➔ 112 – numer alarmowy
- ➔ 999 – Pogotowie Ratunkowe
- ➔ 998 – Straż Pożarna
- ➔ 997 – Policja